

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľky **M. Š.** (v anglickej transkripcii S. alebo S.) bytom v Košiciach, Viedenská č. 31, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 17. decembra 2009, č.k. 6 Sd/100/2009-15, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 17. decembra 2009, č.k. 6 Sd/100/2009-15, **p o t v r d z u j e .**

Účastníci **nemajú** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 17. decembra 2009, č.k. 6 Sd/100/2009-15, potvrdil rozhodnutie z 21. júla 2009 číslo X.X., ktorým odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a podľa čl. 11 a čl. 23 ods. 3 a 6 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o sociálnom zabezpečení č. 53/2002 Z.z. (ďalej len „Zmluva“) zvýšila navrhovateľke od 1. júla 2007 starobný dôchodok na sumu 127, 20 € mesačne. Podľa názoru súdu prvého stupňa odporkyňa nepochybila, keď o nároku na starobný dôchodok navrhovateľky a o jeho výške postupovala podľa Zmluvy, uzatvorenej 5. decembra 2000

v znení, účinnom od 1. júla 2009. Súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľka sa prist'ahovala na územie Slovenskej republiky v roku 1997 z územia Ukrajiny. O prepočítanie starobného dôchodku, priznaného s účinnosťou od 28. apríla 2003 požiadala 1. júla 2009, teda v čase platnosti Zmluvy. Z dôvodu, že navrhovateľka získala potrebnú dobu dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, bola jej pôvodne dávka priznaná bez zohľadnenia doby zamestnania a náhradnej doby získaných pred 1. januárom 2002 podľa právnych predpisov Ukrajiny. Starobný dôchodok bol navrhovateľke priznaný od dátumu podania žiadosti po zohľadnení doby zamestnania na Slovensku. V dôsledku zmeny článku 23 Zmluvy sa s účinnosťou od 1. júla 2009 považujú za doby zabezpečenia zmluvného štátu, na území ktorého mal žiadateľ o dávku trvalý pobyt 31. decembra 2001 všetky doby zabezpečenia, získané v na území oboch zmluvných strán.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie. Namietala, že rozhodnutie odporkyne je vecne nesprávne, lebo k výške dôchodku neboli započítané zvýšenia za obdobie od roku 2001. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie so záväzným stanoviskom, podľa ktorého odporkyňa má navrhovateľke zohľadniť všetky doby poistenia pred rokom 2003, bez ohľadu na skutočnosť, či boli získané na území Ukrajiny alebo na Slovensku.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s s § 246c OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa čl. 11 Zmluvy, ak vznikne občanovi nárok na peňažnú dávku podľa právnych predpisov jednej zmluvnej strany, aj bez ohľadu na ustanovenie článku 12 ods. 1 až 4 tejto Zmluvy poskytne nositeľ tejto zmluvnej strany peňažnú dávku zodpovedajúcu dobám zabezpečenia (poistenia) získaných podľa svojich právnych predpisov.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľke bol priznaný starobný dôchodok s účinnosťou od 28. apríla 2003 po započítaní 2063 dní sociálneho poistenia na území Slovenskej republiky. Doba poistenia 9242 dní, získaná do 31. decembra 2001 na území Ukrajiny jej pre

výšku starobného dôchodku nebola zohľadnená, lebo odporkyňa postupovala podľa Zmluvy, ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 53/2002 Z. z. V tento deň už podľa článku 25 ods. 5 Zmluvy nemala platnosť Dohoda medzi Československou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o sociálnom zabezpečení z 2. decembra 1959. Jej platnosť zanikla 1. januára 2002. Pri posudzovaní vzniku nároku navrhovateľky na starobný dôchodok potom odporkyňa mohla vychádzať len z článku 11 Zmluvy, lebo navrhovateľka, ktorá bola poistená podľa právnych predpisov na Ukrajine, bola poistená aj podľa slovenských právnych predpisov.

V čase podania žiadosti o starobný dôchodok a v čase uplatnenia nároku na túto dávku navrhovateľka splnila podmienky pre vznik nároku na túto dávku podľa § 21 zákona o sociálnom zabezpečení, teda spĺňala podmienky pre vznik nároku podľa právnych predpisov Slovenskej republiky.

Z dôvodu, že navrhovateľka spĺňala podmienky nároku na starobný dôchodok v Slovenskej republike, nebolo v zmysle článku 12 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou o sociálnom zabezpečení č. 53/2002 Z.z. potrebné a ani možné spočítať dobu zabezpečenia (poistenia), ktorú získala v bývalom Zväze sovietskych socialistických republík. K tomu odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľka mohla požiadať o zhodnotenie uvedenej doby v konaní o dôchodkových nárokoch v príslušnom štáte, ktorý prevzal povinnosti sociálneho zabezpečenia bývalého občana Zväzu sovietskych socialistických republík (v prípade navrhovateľky teda zrejme na Ukrajine).

Treba uviesť, že s účinnosťou od 1. júla 2009 bola Zmluva zmenená a jej zmena, uverejnená pod č. 211/2009 Z.z. umožňovala v článku 23 navrhovateľke, aby požiadala odporkyňu o nové posúdenie jej nárokov. Navrhovateľka tak urobila s účinnosťou od 1. júla 2009 a len od tohto dňa jej mohol byť starobný dôchodok vypočítaný po zohľadnení celej doby zabezpečenia (poistenia) bez ohľadu na skutočnosť, v ktorom štáte uvedenú dobu získala. Odporkyňa na základe použitia uvedeného zmluvného článku starobný dôchodok navrhovateľky opätovne prepočítala s účinnosťou od 1. júla 2009 a pre určenie výšky prepočítaného dôchodku zohľadnila navrhovateľke celkom 2 063 dní poistenia (zabezpečenia) získaných v Slovenskej republike a 9242 dní poistenia (zabezpečenia) získaných na Ukrajine, teda spolu 30 rokov a 355 dní. Výška starobného dôchodku navrhovateľky bola vypočítaná podľa právnych predpisov, účinných do 31. decembra 2003 (§ 21 zákona o sociálnom

zabezpečení) z neobmedzeného priemerného mesačného zárobku 9 174 Sk, zisteného z piatich zárobkovo najvýhodnejších rokov v posledných 10 rokoch pred vznikom nároku na dôchodok (teda zo zárobkov v rokoch 1998, 1999, 2000 2001 a 2002), ktorý bol po úprave podľa § 12 ods. 6 zákona o sociálnom zabezpečení 3985 Sk mesačne. Ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok bol starobný dôchodok navrhovateľky 55 % zisteného upraveného priemerného mesačného zárobku, čo je suma 2 192 Sk mesačne.

K takto zistenej výške starobného dôchodku, v ktorej sú zohľadnené aj doby poistenia, získané do 31. decembra 2001 podľa právnych predpisov Ukrajiny patria ďalšie zvýšenia a úpravy podľa jednotlivých právnych predpisov, a to: zvýšenie o sumu 681 Sk mesačne na 2 873 Sk mesačne podľa zákona č. 306/2002 Z.z., zvýšenie o sumu 65 Sk na 2 938 Sk mesačne podľa čl. 1 § 1 zákona č. 222/2003 Z.z., zvýšenie o 46 Sk na 2 984 Sk mesačne podľa § 293a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., zvýšenie o 41 Sk na 3 025 Sk mesačne podľa § 293a ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., zvýšenie o 119, 55 Sk po vzniku nároku na starobný dôchodok, zvýšenie o 139 Sk na 3 284 Sk mesačne podľa § 293az ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., zvýšenie o 119,55 Sk mesačne za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok na 3 404 Sk mesačne, zvýšenie o 96 Sk na 3 500 Sk mesačne podľa § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. zvýšenie podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 229/2006 Z. z. o 107 Sk na 3 607 Sk mesačne podľa § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. a opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 197/2007 Z.z. o 91 Sk na 3 698 Sk mesačne podľa § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 136/2008 Z. z. na 3698 Sk mesačne.

Výška dôchodku navrhovateľky po prepočítaní konverzným kurzom a po zaokrúhlení na 10 eurocentov hore bola 122,80 € mesačne, ku ktorému patrí ešte zvýšenie o 4, 40 € podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 450/2008 Z. z., teda celkom 127, 20 € mesačne. Tento dôchodok je vyšší, ako úhrnná výška starobných dôchodkov, vyplácaných 1. júla 2009 zo slovenského a ukrajinského dôchodkového zabezpečenia (spolu 121,50 € mesačne), preto navrhovateľke patril od 1. júla 2009 prepočítaný starobný dôchodok vo výške 127, 20 € mesačne.

Námietku navrhovateľky, že utrpela stratu na zákonných zvýšeniach za obdobie pred 1. júlom 2009, ktoré jej odporkyňa nedoplatila nemohol odvolací súd zohľadniť, lebo Zmluva nemá spätnú účinnosť.

Iné skutočnosti, ktorými by bolo možné spochybniť vecnú správnosť rozsudku súdu prvého stupňa neboli zistené, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP.

V odvolacom konaní navrhovateľka úspešná nebola a odporkyňa nárok na náhradu trov konania nemá, preto odvolací súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. septembra 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová